

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - I) (Semester - II) Examination, October - 2017**HISTORY (Paper - II)****Polity, Society and Economy under the Marathas (1600-1707)****Sub. Code : 61243****Day and Date : Friday, 13 - 10 - 2017****Total Marks : 50****Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.****Instructions :** 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by choosing the appropriate alternative given below : [10]

a) _____ was the secretary in chh. Shivaji maharaja's Ashtapradhan Mandal.

- i) Aannaji Datto
- ii) Dattaji Trimbak
- iii) Moropant Pingle
- iv) Niraji Ravji

b) _____ kept the accounts of the fort.

- i) Gadkari
- ii) Sabnis
- iii) Karkhanis
- iv) Tat-Sar-Naubat

c) _____ was the biggest ship in the havy of chh. Shivaji maharaj.

- i) Galbat
- ii) Shibad
- iii) Pal
- iv) Gurab

d) During the Shiv Shahi period the cultivators who owned land, were known as _____.

- i) Mirasdars
- ii) Upre
- iii) Bidwai
- iv) Mukadam

e) _____ was known as Devsthan Inam.

- i) Agrahar Inam
- ii) Dudhbat Inam
- iii) Gavnisbat Inam
- iv) Dharmaday Inam

- f) The port of Chaul was famous for the trade of ____.
- Betel leaves
  - Silk
  - Wheat
  - Jaggery
- g) _____ was also known as 'Gram Gopak'.
- Shete
  - Mahajan
  - Patil
  - Kulkarni
- h) _____ is the Founder of Varkari sect.
- Eknath
  - Dnyaneshwar
  - Namdev
  - Tukaram
- i) Dr. Balkrishna wrote the book ____.
- Rise of Maratha Power
  - Shivaji the Great
  - House of Shivaji
  - Shivaji and his Times
- j) The book 'Rise of Maratha Power' published in ____.
- 1680
  - 1780
  - 1800
  - 1900

Q2) Answer the following questions in detail :

- a) Explain the features of the fort administration of the Chh. Shivaji maharaj. [10]

OR

Review the trade of Shivshahi period in detail.

- b) Explain the religious policy of Chhatrapati Shivaji Maharaj. [10]

OR

Explain the contribution of Dr. Balkrishna to the writing of Maratha history.

Q3) Write short notes (any four) :

[20]

- Ashtpradhan Mandal.
- Ghat passer (Ghat Marg) during Shivshahi period.
- Currency System during Shivshahi period.
- Balutedar.
- Varkari Seet.
- Justice M.G.Ranade.

मराठी रूपांतर

सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. [10]

अ) छ. शिवाजी महाराजांच्या मंत्रिमंडळात ..... सचिव होता.

☒ i) अण्णाजी दत्तो iii) मोरोपंत पिंगळे	☒ ii) दत्ताजी त्रिंबक iv) निराजी रावजी

ब) किल्ल्यावरील जमाखर्च पाहण्याचे काम ..... करीत असे.

i) गडकरी	☒ ii) सबनीस
iii) कारखानीस	iv) तटसरनौबत

क) छ. शिवाजी महाराजांच्या आरमारातील ..... हे सर्वात मोठे जहाज होय.

i) गलबत	☒ ii) शिवाड
iii) पाल	☒ iv) गुराब

ड) शिवकालीन खेड्यामध्ये ज्यांच्या मालकीची जमीन असे त्यांना ..... असे म्हटले जाई.

☒ i) मिरासदार	ii) उपरे
iii) बिडवई	iv) मुकादम

इ) देवस्थान इनामास ..... असेही म्हणत.

i) अग्रहार इनाम	☒ ii) दूधभात इनाम
iii) गावनिसबत इनाम	☒ iv) धर्मादाय इनाम

फ) चौल हे बंदर शिवकाळात प्रामुख्याने ..... व्यापारासाठी प्रसिद्ध होते.

i) विड्याची पाने	☒ ii) रेशीम
iii) गहू	iv) गूळ

य) ..... हा 'ग्रामगोपक' संज्ञेने ओळखला जात असे.

i) शेटे	☒ ii) महाजन
☒ iii) पाटील	iv) कुलकर्णी

२

- र) वारकरी संप्रदायाचा पाया ..... यांनी घातला.
- एकनाथ
  - ज्ञानेश्वर
  - नामदेव
  - तुकाराम
- ल) डॉ. बालकृष्ण यांनी ..... हा ग्रंथ लिहिला आहे.
- राईज ऑफ मराठा पॉवर
  - शिवाजी द ग्रेट
  - हाऊस ऑफ शिवाजी
  - शिवाजी अँड हिंज टाईम्स
- व) 'मराठी सत्तेचा उदय' हा ग्रंथ ..... साली प्रकाशित झाला.
- 1680
  - 1780
  - 1800
  - 1900

प्र.2) दीर्घोत्तरी प्रश्न.

अ) छ. शिवाजी महाराजांच्या किल्ला प्रशासनाची वैशिष्ट्ये सांगा.

[10]

किंवा

शिवकालीन व्यापाराचा सविस्तर आढावा घ्या.

ब) छ. शिवाजी महाराजांचे धार्मिक धोरण स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

डॉ. बालकृष्ण यांचे मराठ्यांच्या इतिहास लेखनातील योगदान स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

अ) अष्टप्रधान मंडळ.

ब) शिवकालीन घाटमार्ग.

क) शिवकालीन चलन व्यवस्था.

ड) बलुतेदार.

इ) वारकरी संप्रदाय.

फ) न्या. एम. जी. रानडे.

